

Сборник съдебна практика

ЗАКЛЮЧЕНИЕ НА ГЕНЕРАЛНИЯ АДВОКАТ
M. WATHELET
представено на 15 януари 2014 година¹

Съединени дела C-533/12 P и C-536/12 P

**Société nationale maritime Corse-Méditerranée (SNCM) SA,
Френска република
срещу**

Corsica Ferries France SAS

„Обжалване — Помощ за реструктуриране — Тест за частния инвеститор в условията на пазарна икономика — Право на преценка на Комисията — Обхват на съдебния контрол на Общия съд — Добро име на държавата — Изискване за отраслов и географски анализ — Достатъчно установена практика — Изплащане на допълнителни обезщетения за уволнение“

1. Предмет на настоящото дело са жалбите, подадени от Société nationale maritime Corse-Méditerranée (SNCM) SA (наричано по-нататък „SNCM“) и Френската република срещу Решение на Общия съд на Европейския съюз по дело Corsica Ferries France/Комисия (наричано по-нататък „обжалваното съдебно решение“)², поради това че с него се отменя член 1, втора и трета алинея от Решение 2009/611/ЕС на Комисията от 8 юли 2008 година относно мерките С 58/02 (предишен № 118/02)[,] които Франция е предприела в полза на [...] SNCM (наричано по-нататък „спорното решение“)³.
2. С Решение от 24 януари 2013 г. председателят на Съда разпорежда съединяването на дела C-533/12 P и C-536/12 P.

I – Обстоятелства, предхождащи спора

3. SNCM е дружество за морски транспорт, което осигурява редовна връзка между континенталната територия на Франция (Марсилия, Тулон и Ница) и Корсика, Северна Африка (Алжир и Тунис) и Сардиния.
4. През 2002 г. 20 % от SNCM са собственост на Société nationale des chemins de fer, а 80 % — на Compagnie générale maritime et financière (наричано по-нататък „CGMF“), и двете изцяло притежавани от френската държава. При отварянето на капитала му през 2006 г. двама купувачи, Butler Capital Partners (наричано по-нататък „BCP“) и Veolia Transport (наричано по-нататък „VT“), поемат контрола на съответно 38 % и 28 % от капитала, докато CGMF остава собственик на 25 %, а 9 % от капитала са запазени за служителите. По-късно BCP прехвърля дяловете си на VT.

1 — Език на оригиналния текст: френски.

2 — Решение от 11 септември 2012 г. (T-565/08).

3 — ОВ L 225, 2009 г., стр. 180.

5. Corsica Ferries France SAS (наричано по-нататък „Corsica Ferries“) е дружество за морски транспорт, което предлага редовна връзка по море между Корсика и континенталната територия на Франция (Марсилия, Тулон и Ница) и Италия. То е един от значимите конкуренти на SNCM. Към момента на приемане на спорното решение Corsica Ferries е оператор, доминиращ морските връзки между континента и Корсика, като пазарният му дял непрекъснато се увеличава⁴.

6. С писмо от 18 февруари 2002 г. Френската република уведомява Комисията за проект за подпомагане на реструктурирането на SNCM в размер на 76 милиона евро (наричан по-нататък „планът от 2002 г.“).

7. С Решение 2004/166/ЕО от 9 юли 2003 година относно помощта за реструктуриране, която Франция възнамерява да приведе в действие в полза на Société nationale maritime Corse-Méditerranée (SNCM) (наричано по-нататък „решението от 2003 г.“)⁵, Комисията одобрява, при определени условия, помощ за реструктуриране на SNCM на два транша с общ размер от 76 милиона евро — един транш от 66 милиона евро, платим незабавно, и втори, с максимален размер от 10 милиона евро, който зависи от нетния доход от прехвърлянията, по-специално на плавателните съдове на SNCM. Единственият поставян под въпрос елемент от плана от 2002 г. е остатъкът за реструктуриране с окончателен размер от 15,81 милиона евро⁶.

8. С Решение 2005/36/ЕО от 8 септември 2004 година за изменение на решението от 2003 г.⁷ Комисията изменя едно от условията, наложени с член 2 от решението от 2003 г. Тези изменения нямат никакво отражение върху настоящите жалби.

9. На 13 октомври 2003 г. Corsica Ferries подава пред Общия съд жалба за отмяна на решението от 2003 г.

10. С Решение от 16 март 2005 г. въз основа на решението от 2003 г. Комисията одобрява частичното изплащане на втория транш от помощта за реструктуриране, споменат в точка 7 от настоящото заключение, в размер на 3 327 400 EUR.

11. С Решение от 15 юни 2005 г.⁸ Общият съд отменя решението от 2003 г. поради неправилно определяне на помощта като минимална, дължащо се главно на грешки при изчисляването на нетния доход от прехвърлянията, като същевременно отхвърля всички останали основания, изведени от липса на мотиви и нарушение на член 87, параграф 3, буква в) ЕО (понастоящем член 107, параграф 3, буква в) ДФЕС)⁹ и на Насоките на Общността за държавните помощи за оздравяване и реструктуриране на предприятия в затруднение¹⁰.

4 — Вж. съображение 40 от спорното решение.

5 — ОВ L 61, 2004 г., стр. 13.

6 — Тази сума е разликата между нетната нужда от парични средства на SNCM, а именно 19,75 милиона евро, и нетния продукт от прехвърлянията на активи в резултат на решението от 2003 г., а именно 3,94 милиона евро от продажбата на кораб и участията в три дружества. Вж. бележка 201 от спорното решение.

7 — ОВ L 19, 2005 г., стр. 70.

8 — Решение по дело Corsica Ferries France/Комисия (T-349/03, Recueil, стр. II-2197).

9 — По-нататък в настоящото заключение ще се позовавам на членовете от Договора за ЕО, в сила към момента на спорното решение.

10 — ОВ C 288, 1999 г., стр. 2.

12. С писмо от 7 април 2006 г. френските власти приканват Комисията да отчете, че предвид естеството си на компенсация за обществена услуга част от помощта за реструктуриране в размер на 53,48 милиона евро, отпусната съгласно плана от 2002 г., не следва да се квалифицира като „мярка, предприета в рамките на план за реструктуриране, а като не-помощ по смисъла на съдебната практика от Решение от 24 юли 2003 г. по делото Altmark [Trans и Regierungspräsidium Magdeburg (C-280/00, Recueil, стр. I-7747)] или като самостоятелна и независима мярка от плана за реструктуриране по смисъла на член 86, параграф 2 ЕО“¹¹.

13. На 21 април 2006 г. на Комисията е изпратено уведомление за проекта за концентрация, състоящ се в придобиването на съвместен контрол върху SNCM от BCP и от VT съгласно член 4 от Регламент (ЕО) № 139/2004 на Съвета от 20 януари 2004 година относно контрола върху концентрациите между предприятия¹². На 29 май 2006 г. Комисията разрешава операцията по концентрация на основание член 6, параграф 1, буква б) от същия регламент.

14. На 16 май 2006 г. BCP, VT и CGMF подписват меморандум за разбирателство, по смисъла на който 75 % от капитала на SNCM се прехвърля на частни купувачи. Меморандумът съдържа три държавни мерки, които са в основата на производството пред Общия съд и се разглеждат в настоящото производство:

- прехвърлянето на SNCM на отрицателна цена от 158 милиона евро (вноска в капитала от 142,5 милиона евро и поемане на разходи за взаимно осигуряване в размер на 15,5 милиона евро),
- авансът по текуща сметка от страна на CGMF на стойност 38,5 милиона евро в полза на освободения персонал на SNCM и
- увеличението на капитала с 8,75 милиона евро, записано от CGMF съвместно и едновременно при внасянето на 26,25 милиона евро от страна на VT и BCP.

15. След като на 13 септември 2006 г. френските власти предоставят сведения относно финансовите операции във връзка с прехвърлянето на SNCM към частния сектор, Комисията решава да открие процедурата, предвидена в член 88, параграф 2 ЕО, и да разследва в тази рамка новите мерки, предприети в полза на SNCM, като включва и плана от 2002¹³ г.

16. В спорното решение Комисията приема, че вноската в капитала от 53,48 милиона евро, предвидена в плана от 2002 г. като компенсация за обществена услуга, представлява неправомерна държавна помощ по смисъла на член 88, параграф 3 ЕО, но съвместима с общия пазар на основание член 86, параграф 2 ЕО и член 87, параграф 3, буква в) ЕО, и че мерките по плана за приватизация от 2006 г. не представляват държавна помощ по смисъла на член 87, параграф 1 ЕО.

II – Жалбата пред Общия съд и обжалваното съдебно решение

17. С жалбата си пред Общия съд Corsica Ferries иска отмяната на спорното решение.

11 — Вж. съображение 17 от спорното решение.

12 — ОВ L 24, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 8, том 1, стр. 201.

13 — ОВ С 303, 2006 г., стр. 53.

18. С обжалваното съдебно решение Общият съд частично уважава жалбата му. По отношение на трите мерки, придружаващи меморандума за разбирателство от 16 май 2006 г., и на остатъка за реструктурирането, съдържащо се в плана от 2002 г., Общият съд приема, че:

- Комисията е допуснала грешка при прилагане на правото и явна грешка в преценката, като е счела, че одобряването на прехвърлянето на SNCM с отрицателна цена от 158 милиона евро не представлява помощ по смисъла на член 87, параграф 1 ЕО,
- Комисията е допуснала явна грешка в преценката, като е счела, че направената от CGMF вноска в капитала от 8,75 милиона евро не представлява помощ по смисъла на член 87, параграф 1 ЕО,
- Комисията е допуснала явна грешка в преценката, като е счела, че предоставеният от CGMF аванс на SNCM в размер на 38,5 милиона евро не представлява помощ по смисъла на член 87, параграф 1 ЕО,
- Комисията не е обосновала надлежно анализа си във връзка с остатъка за реструктуриране в окончателен размер от 15,81 милиона евро и така е допуснала явна грешка в преценката, като е одобрила този остатък по силата на член 87, параграф 1 ЕО.

19. Въз основа на тези констатации Общият съд отменя член 1, втора и трета алинея от спорното решение.

III – Производството пред Съда

20. С жалбата си, внесена в Съда на 22 ноември 2012 г., SNCM иска частичната отмяна на обжалваното съдебно решение. С жалбата си, внесена в Съда на 26 ноември 2012 г., Френската република иска отмяна на обжалваното съдебно решение. На 28 февруари 2013 г. Corsica Ferries внася своя писмен отговор. На 6 ноември 2013 г. се провежда съдебно заседание, по време на което SNCM, Френската република и Corsica Ferries представят устните си становища.

21. Следва да се отбележи, че Комисията, чието решение е частично отменено от Общия съд, не обжалва неговото съдебно решение било чрез подаването на жалба, било чрез подкрепата си за SNCM и Френската република или участието си в заседанието пред Съда.

IV – Жалбата

22. SNCM и Френската република представят четири основания, свързани с всяка от четирите мерки, споменати в точка 18 от настоящото заключение.

A – По първото основание относно прехвърлянето на SNCM на отрицателна цена

1. Спорното решение

23. В съображения 259—348 от спорното решение Комисията приема, че за да се определи дали приватизацията на SNCM на отрицателна продажна цена от 158 милиона евро съдържа елементи на държавна помощ, е редно да се установи дали при сходни обстоятелства един частен инвеститор би могъл да направи такава голяма вноска в капитала при продажбата на SNCM, или би избрал неговата ликвидация.

24. Според Комисията в момента големите групи предприятия, когато пристъпват към затваряне на обекти или ликвидация на дъщерни дружества, не могат да не се интересуват от социалните последици, до които водят тези затваряния или ликвидации. Тя добавя, че те най-често прилагат социални планове, които могат да включват обезщетения за уволнение, които излизат извън рамките на разпоредбите на закона и на колективните трудови договори.

25. Поради това Комисията приема, че в хипотезата за ликвидация на SNCM такива мерки биха били предприети като допълнение към законовите задължения, с цел да не се компрометира доброто име на холдинга и на неговия краен акционер, а именно френската държава.

26. След това Комисията разглежда дали разходите за обезщетения за уволнение, които излизат извън рамките на задълженията, предвидени в закона и колективните трудови договори, превишават отрицателната продажна цена, и стига до заключението, че случаят не е такъв. Въз основа на това Комисията приема, че изборът SNCM да се прехвърли при отрицателна цена от 158 милиона евро не представлява държавна помощ, тъй като съответства на избора, който би бил направен от частна група, действаща в условията на пазарна икономика с оглед на социалните разходи, до които би довела ликвидацията на предприятието.

2. Обжалваното съдебно решение

27. При извършването на преценката си относно прилагането на критерия за частния инвеститор Общият съд приема, че за да се определи поведението на осведомения частен инвеститор, трябва да се вземат предвид и отговорностите, които следва да бъдат негови, в социална пазарна икономика към всички заинтересовани страни в предприятието, както и промяната в социалния, икономическия и екологичния контекст, в който той стопанисва предприятието си¹⁴.

28. В този смисъл Общият съд приема, че изплащането на допълнителни обезщетения за уволнение от частен инвеститор може да представлява законна и уместна практика с цел насърчаване на спокойния социален диалог и поддържане на доброто име на дадено дружество или група от дружества¹⁵. Според Общия съд все пак при липса на всякаква, дори дългосрочна, икономическа рационалност поемането на разходи, които излизат извън строгите законови или договорни задължения, трябва да се счита за държавна помощ¹⁶.

29. В това отношение Общият съд упреква Комисията, че не е определила икономическите дейности на френската държава, за които евентуално може да съществува нужда от защита на доброто име и по отношение на които следва да се преценява икономическата рационалност на прехвърлянето по договорената в случая отрицателна цена¹⁷.

30. Без такова определение Общият съд счита, че не може да извърши проверка на икономическата рационалност в дългосрочен план на отрицателната цена на прехвърлянето, с която френската държава се е съгласила, за да избегне плащането на допълнителни обезщетения за уволнение при ликвидация. От това той стига до заключението, че Комисията е допуснала грешка при прилагане на правото¹⁸.

14 — Вж. точка 82 от обжалваното съдебно решение.

15 — Пак там (точка 83).

16 — Пак там (точка 84).

17 — Пак там (точки 90—93).

18 — Пак там (точки 93 и 94).

31. Освен това Общият съд приема, че Комисията не е посочила достатъчно обективни и проверими доказателства за това, че изплащането на допълнителни обезщетения за уволнение било установена сред частните предприемачи практика, и че е пропуснала да посочи обстоятелства, въз основа на които да може да се установи съществуването на разумна вероятност за реализиране на социалните разходи, обосноваващи изплащането на тези обезщетения¹⁹.

32. Преди да приеме изложеното от Corsica Ferries основание, изведено от това, че Комисията е допуснала явна грешка в преценката, като е счела, че одобряването на прехвърлянето на SNCM с отрицателна цена не представлява държавна помощ²⁰, Общият съд заключава, че „[с]ледователно Комисията не е представила елементи, въз основа на които да може да се докаже надлежно с какво включването на значителните разходи за допълнителни обезщетения за уволнение, които впрочем могат да достигнат десетократния размер на договорните или законови задължения, както е видно от съображение 277 от обжалваното решение, в настоящия случай било мотивирано от разумна вероятност френската държава да извлече от това непряка материална облага, дори в дългосрочен план. Дори да е невъзможно да се изключи рискът от някои социални последици в други публични предприятия при ликвидация на SNCM без изплащане на допълнителни обезщетения за уволнение, мащабът на съответните непреки социални разходи, както и вероятността те да бъдат направени, изобщо не са анализирани от Комисията, дори и в писмените ѝ отговори на Общия съд. Ето защо следва да се приеме, че икономическата рационалност в дългосрочен план на действията на френската държава не е надлежно доказана“²¹.

3. Анализ

а) По първата част от първото основание на SNCM

33. SNCM упреква Общия съд, че не се е съобразил с правото на преценка, с което се ползва Комисията, за прилагането на критерия за частния инвеститор в условията на пазарна икономика.

34. В точки 86 и 87 от обжалваното съдебно решение Общият съд припомня, че в контекста на теста за частния инвеститор Комисията трябва да определи икономическите дейности на държавата, по-специално на географско и отраслово равнище, по отношение на които трябва да се прецени икономическата рационалност в дългосрочен план на действията на тази държава. Според Общия съд този анализ е наложителен, за да се определи въз основа на обективни и проверими доказателства съществуването на достатъчно установена практика сред предварително определените референтни частни инвеститори и да се установи съществуването на разумна и достатъчно обоснована вероятност държавата членка да извлече от разглежданите дейности непряка материална облага.

35. SNCM счита, че тези съображения на Общия съд излизат извън анализа на евентуалната явна грешка в преценката на Комисията и поставят под съмнение нейната икономическа преценка на представените ѝ факти, както и качеството на работата на назначения от нея независим експерт. Според SNCM обжалваното съдебно решение е в противоречие с институционалния баланс, в смисъл че Общият съд е влязъл в ролята на експерт по икономическите и социалните отношения на предприятието.

19 — Пак там (точки 95—108).

20 — Пак там (точка 109).

21 — Пак там (точка 108).

36. Предлагам на Съда да отхвърли първата част от първото основание на SNCM поради причините, които следват по-долу.

37. Трябва впрочем да се припомни, че съдът на Съюза не може да замени преценката на Комисията със своята икономическа преценка²². Всъщност, както Съдът вече е постановил, „юрисдикциите на Съюза упражняват върху направените от Комисията сложни икономически преценки ограничен контрол, който по необходимост се свежда до проверка дали са спазени процесуалните правила и изискването за мотивиране, дали фактите са установени точно, както и дали не е налице явна грешка в преценката на фактите или злоупотреба с власт“²³.

38. Същевременно, противно на това, което твърди SNCM, Общият съд не е заменил преценката на Комисията със своята преценка, а е изтъкнал в разсъжденията ѝ, и най-вече в начина, по който ги обосновава, наличието на непълноти, които поставят под въпрос правилното прилагане на член 87 ЕО от страна на Комисията.

39. Не споделям също така възражението, че Общият съд не е взел предвид факта, че Комисията е назначила независим експерт и е основала решението си на неговите заключения, като по този начин е поставил под съмнение съдържанието на работата на експерта. Както Corsica Ferries изтъква, Общият съд не е оспорил заключенията на експерта, а отново само е упрекнал Комисията, че не е обосновала в достатъчна степен собствените си мотиви или че не е посочила в подкрепа на заключението си достатъчно обективни и проверими доказателства, с които е разполагала посредством работата на експерта.

б) По втората и четвъртата част от първото основание на SNCM и втората част от първото основание на Френската република

40. Първото основание на Френската република, и по-специално първата част от него, поставя въпроса за отчитането на доброто име на държавата като икономически актьор на световната сцена в условията на пазарна икономика, за да се изключи от понятието за държавна помощ изплащането на допълнителни обезщетения за уволнение. Тъй като този въпрос може да бъде поставен само ако въпросните обезщетения превишават сумите, наложени чрез законовите и договорните задължения, и ако не е било възможно да се докаже, че този тип изплащане представлява установена практика във въпросната икономика, по-логично ми се струва най-напред да се разгледа втората част от първото основание на Френската република, според което Общият съд е допуснал грешка при прилагане на правото, като е изискал от Комисията да докаже, че изплащането на допълнителни обезщетения за уволнение представлява достатъчно установена, дори постоянна практика сред частните инвеститори.

41. SNCM подхожда в същия смисъл, като упреква Общия съд, че за тълкуването и прилагането на критерия за частния инвеститор в точки 86 и 87 от обжалваното съдебно решение той е установил „изцяло основан на съдебната практика тест“, който изисква от Комисията да извърши отраслов или географски анализ [част I i)], да докаже достатъчно установена практика [част ii)] и да изпълни твърде висок стандарт за доказване, за да установи съществуването на вероятност за непряка материална облага [част iii)].

22 — Вж. Решение от 22 ноември 2007 г. по дело Испания/Lenzing (C-525/04 P, Сборник, стр. I-9947, точка 57) и Решение от 2 септември 2010 г. по дело Комисия/Scott (C-290/07 P, Сборник, стр. I-7763, точка 66).

23 — Решение по дело Комисия/Scott, посочено по-горе (точка 66). Вж. също Решение от 6 октомври 2009 г. по дело GlaxoSmithKline Services и др./Комисия и др. (C-501/06 P, C-513/06 P, C-515/06 P и C-519/06 P, Сборник, стр. I-9291, точка 163).

i) По изискването за извършване на географски или отраслов анализ

42. В точка 86 от обжалваното съдебно решение Общият съд постановява, че „в контекста на теста за частния инвеститор в рамките на своята широка свобода на преценка Комисията трябва да определи икономическите дейности на държавата, *по-специално на географско и отраслово равнище*, по отношение на които трябва да се прецени икономическата рационалност в дългосрочен план на действията на тази държава“²⁴.

43. Така Общият съд упреква Комисията, че не е предоставила данните, нужни да се прецени икономическата рационалност на изплащането на допълнителни обезщетения за уволнение.

44. Както Corsica Ferries отбелязва, употребата на наречieto „по-специално“ показва, че Общият съд е оставил отворена възможността да се вземат предвид други обстоятелства, без да се ограничава прилагането на теста за частния инвеститор до географски или отраслов анализ.

45. Освен това в съдебната практика не съществува положение, което да попречи на Общия съд да отбележи, че географският или отраслов анализ би могъл да е релевантен, за да се направи преценка на икономическата рационалност в дългосрочен план на действията на държавата. Нещо повече, заключението от този анализ би могло да се изразява в това, че въпросните икономически дейности на държавата обхващат много широко поле и множество отрасли. Анализът би могъл да е полезен и доколкото заплатите и обезщетенията за уволнение варират значително в зависимост от съответните пазари или отрасли.

46. SNCM изтъква Решение по съединени дела Италия и SIM 2 Multimedia/Комисия, в което Съдът постановява, че „[e] редно [...] да се установи[...] дали при сходни обстоятелства един частен инвеститор, чиято големина може да бъде сравнена с тази на органите, управляващи публичния сектор, би могъл да пристъпи към такава голяма капиталова вноска“²⁵.

47. Според мен това определение цели именно да установи по размер типа частен инвеститор, който би бил сравним с държавата, нещо, за чието уточняване може да допринесе анализ „по-специално на географско и отраслово равнище“ на икономическите дейности на държавата, какъвто е предложен от Общия съд.

48. Втората част от първото основание на SNCM също трябва да бъде отхвърлена, поради това че се позовава на нарушение на член 295 ЕО, според който „Настоящият договор по никакъв начин не засяга разпоредбите в държавите членки, отнасящи се до системата на собственост върху имущество“. SNCM е на мнение, че географският и отраслов анализ, споменат от Общия съд в точка 86 от обжалваното съдебно решение, не отчита факта, че съществува широко разнообразие от частни холдинги, чиито дейности не се ограничават до един отрасъл или определена географска зона. Не виждам как подобен географски и отраслов анализ на икономическите дейности на държавата, както и фактът, че някои частни холдинги не се ограничават до един отрасъл или географска зона, биха могли да окажат влияние върху защитата, предоставена на съществуващата в държавите членки система на собственост върху имущество.

24 — Курсивът е мой.

25 — Решение от 8 май 2003 г. (C-328/99 и C-399/00, Recueil, стр. I-4035, точка 38).

ii) По доказването на достатъчно установена практика

49. В точки 95 и 96 от обжалваното съдебно решение Общият съд постановява, че Комисията не „посочва достатъчно обективни и проверими доказателства за това, че плащането на допълнителни обезщетения за уволнение при подобни обстоятелства било установена сред частните предприемачи практика“, и че „твърди единствено че плащането на допълнителни обезщетения за уволнение [...] е станало обичайна практика в големите групи предприятия [...]“. Общият съд я упреква, че не е представила каквото и да е доказателство за това твърдение.

50. SNCM счита, че с тази критика на съображенията на Комисията Общият съд въвежда ново изискване, надхвърлящо необходимото за правилното прилагане на теста за частния инвеститор, и че не спазва член 345 ДФЕС. Френската република, както и SNCM, считат, че за да се спазят изискванията на критерия за частния инвеститор, достатъчно е да се докаже, че едно-единствено частно предприятие е изплатило допълнителни обезщетения за уволнение при подобни обстоятелства.

51. Не споделям това възражение срещу обжалваното съдебно решение.

52. Ще припомня, че изплащането на допълнителни обезщетения за уволнение трябва да се анализира в рамките на теста за частния инвеститор, за да се определи дали разходите по ликвидацията на SNCM биха превишили тези по прехвърлянето на отрицателна цена от 158 милиона евро, с други думи, дали частен инвеститор на мястото на държавата би извършил това прехвърляне.

53. Следователно е необходимо да се установи дали разходите по ликвидацията биха включили въпросните допълнителни обезщетения. Това би било така, ако става въпрос за обезщетения, предвидени от закона или колективните трудови договори. Тъй като в случая допълнителните обезщетения за уволнение превишават в голяма степен тези изисквания, единствената причина, поради която — с оглед на критерия за частния инвеститор — те би трябвало да се вземат предвид при изчисляването на разходите по ликвидацията, може да се състои само във факта, че става въпрос за достатъчно установена практика.

54. SNCM и Френската република считат, че вероятността или фактът един-единствен частен инвеститор да е имал възможността да реши да изплати или да е изплатил подобни допълнителни обезщетения за уволнение са достатъчни те да бъдат включени в изчисляването на разходите по ликвидацията.

55. Това ми се струва твърде недостатъчно, най-вече при положение че тази единствена вероятност или възможност, при която частен инвеститор може да вземе или е взел това решение, се открива в редица примери за частни инвеститори, които не са го направили, тъй като това би доказало — с изключение на изцяло изключителни случаи — че изплащането на допълнителни обезщетения за уволнение е лишено от каквато и да е икономическа рационалност.

56. Както Corsica Ferries изтъква по време на заседанието, доказателството за наличието на установена практика, текуща или постоянна на пазара, в този контекст не представлява ново или извънредно изискване. Самата Комисия споменава в едно от своите известия в областта на държавните помощи, че държавните ресурси представляват помощи, ако „[не представляват] предоставяне на рисков капитал в съответствие с обичайната инвеститорска практика в

условията на пазарна икономика“ [...]“²⁶. Разликата в терминологията („стандартна практика“, „установена практика“²⁷, „достатъчно установена практика“²⁸, „обичайна практика“²⁹ или „постоянна практика“³⁰) според мен не доказва появата на ново изискване за доказване в решението на Общия съд.

57. Впрочем в съображение 268 от спорното решение Комисията потвърждава, че големите групи предприятия „най-често прилагат социални планове, [...] които дори [излизат извън рамките на] разпоредбите на закона и на колективните трудови договори“. Думата „най-често“ би трябвало да се отнася единствено за установена практика, чието съществуване очевидно следва да се докаже.

58. Предвид гореизложеното, освен да провери дали са спазени процесуалните правила и изискването за мотивиране, както и дали фактите са установени точно и дали не е налице явна грешка в преценката или злоупотреба с власт³¹, не съдът на Съюза, а Комисията има за задача определянето на достатъчно установена практика, като Комисията впрочем имплицитно се е натоварила със задачата да докаже, било то и с несложни констатации, че в случая става въпрос за установена на пазара практика³².

59. Общият съд установява, че в бележка 135 от спорното решение Комисията е привела само един пример от 1991 г. — където обаче въпросът за изплащането на обезщетения, сравними с тези по настоящото дело, не се поставя — както и десет други случая на социални планове, които — както Комисията признава това по време на съдебното заседание пред Общия съд — се отнасят за операции по реструктуриране, а не по ликвидация, осъществени впрочем в отрасли, които нямат нищо общо с морския транспорт³³.

60. Именно в тези рамки Общият съд постановява, че с това, че само е потвърдила, „без обаче да представи никакво доказателство“³⁴, че изплащането на допълнителни обезщетения за уволнение е било установена сред частните инвеститори практика, Комисията не е обосновала в достатъчна степен решението си.

61. На този етап мога да отхвърля и четвъртата част от първото основание на SNCM, с която последното упреква Общия съд, че не е изпълнил задължението си за мотивиране, като не е дал определение на понятията „достатъчно установена практика“ и „постоянна практика“.

62. Освен че тези изрази са достатъчно ясни и се отнасят до преценка на фактите, Общият съд не е следвало да ги дефинира, още повече че не се налага пространно мотивиране, за да се разбере, че един или няколко примера, които впрочем не са убедителни, не могат да представляват „постоянна“ или „достатъчно установена практика“.

63. Ето защо според мен Общият съд правилно е постановил, че Комисията не е доказала в достатъчна степен, че изплащането на допълнителни обезщетения за уволнение е било достатъчно установена практика сред частните инвеститори.

26 — Съобщение от Комисията до държавите членки за прилагане на членове 92 и 93 от Договора за ЕИО и на член 5 от Директива 80/723/ЕИО на Комисията по отношение на публичните предприятия в производствения сектор (ОВ С307, 1993 г., стр. 3; Специално издание на български език, 2007 г., глава 8, том 3, стр. 30, точка 14).

27 — Точка 101 от обжалваното съдебно решение.

28 — Пак там (точка 87).

29 — Пак там (точка 96).

30 — Пак там.

31 — Вж. Решение по дело Комисия/Scott, посочено по-горе (точка 66).

32 — Вж. точки 267, 268 и 272 от спорното решение.

33 — Вж. точка 97 от обжалваното съдебно решение.

34 — Пак там (точка 96).

iii) По доказателството за поведение, мотивирано от разумна вероятност за извличане на непряка материална изгода

64. В точка 101 от обжалваното съдебно решение Общият съд постановява, че при липсата на установена практика за изплащане на допълнителни обезщетения за уволнение Комисията не е доказала и че въпросното изплащане е било мотивирано по отношение на Френската република с разумна вероятност за извличане на непряка материална изгода, дори и в дългосрочен план.

65. Възражението на SNCM е, че като е постановил това, Общият съд е наложил на Комисията прекалена тежест на доказване, тъй като тя е трябвало точно да определи в количествено отношение вредата, понесена в случай на засягане на доброто име на държавата, макар че такова количествено определяне по своята същност по необходимост се основавало на трудно предвидими обстоятелства.

66. Този прочит на обжалваното съдебно решение е неправилен. В точка 102 от въпросното решение Общият съд постановява, че „в обжалваното решение Комисията не посочва обстоятелство, което да може да обясни конкретното естество на понесената вреда, и по-специално да уточни по отношение на кои заинтересовани страни (ползватели, клиенти, доставчици или персонал) би било засегнато доброто име на CGMF и на френската държава. Освен това обжалваното решение не съдържа никакъв елемент, който да показва, че Комисията е направила опит да определи в количествено отношение понесената вреда, вреда, която обаче задължително трябва да се сравни с предвиждания разход за допълнителните обезщетения за уволнение, който тя обосновава“.

67. Без да говори за „точно количествено определяне“, Общият съд установява, че „[в] съображения 270 и 271 от [спорното] решение Комисията твърди единствено че при ликвидация на SNCM социалното напрежение в предприятието, доказателство за което според нея е социалният конфликт от 2004 г., би довело до такива социални конфликти, които могат да навредят на доброто име на дружеството майка и на неговия краен акционер“³⁵.

68. Освен това по време на съдебното заседание пред Общия съд Комисията признава, че по никакъв начин не е разгледала разумната вероятност за реализиране на социални разходи (например при стачни движения), обосноваваща изплащането на допълнителните обезщетения за уволнение³⁶. Ето защо ми се струва, че Общият съд по никакъв начин не е наложил прекалена тежест на доказване, а само е установил непълнотата на мотивите на решението на Комисията в това отношение.

в) По първата част от първото основание на Френската република

69. Както вече изтъкнах в точка 40 от настоящото заключение, с първото си основание Френската република упреква Общия съд, че е нарушил член 87, параграф 1 ЕО, като е счел, че в рамките на критерия за осведомения частен инвеститор Комисията не е можела да отчете риска от засягане на доброто име на държавата в качеството ѝ на икономически актьор на световната сцена в условията на пазарна икономика.

70. По-конкретно, с първата част от това основание Френската република твърди, че в точки 90, 93 и 94 от обжалваното съдебно решение Общият съд в действителност е отхвърлил възможността държава членка да отчете риска от засягане на доброто ѝ име в качеството си на актьор на световната сцена — възможност, която при все това изглежда, че той ѝ е признал в точка 85 от своето съдебно решение.

35 — Пак там (точка 102).

36 — Пак там (точка 105).

71. Френската република е на мнение, че Комисията е била в правото си да отчете такъв риск, за да определи дали плащането на допълнителни обезщетения за уволнение отговаря на очаквания за дългосрочна рентабилност и дали при подобни обстоятелства на осведомен частен инвеститор също е щяло да се наложи да изплати такива обезщетения, за да защити своето добро име.

72. Френската република счита също, че изплащането на допълнителните обезщетения за уволнение е необходимо с цел да се защити доброто име на държавата. В подкрепа на своята теза тя се позовава на риска от стачни движения в знак на солидарност, разпространяващи се в целия публичен сектор, чийто ефект би бил да блокират икономическата дейност на предприятията от този отрасъл.

73. В този контекст Френската република твърди, че последствията от една масовост на стачните движения щели да се изразяват в тежки икономически загуби за държавата. Посочва рязкото прекъсване на договорните отношения между стачкуващите предприятия и техните доставчици и клиенти, както и затрудненията при плащанията и снабдяването, които щели да принудят непрофесионалните клиенти на публичните предприятия да се ориентират към конкурентни частни предприятия.

74. Ето защо Френската република счита, че избягването на тези пагубни икономически последици представлява непряката материална облага, която държавата е искала да извлече от изплащането на допълнителните обезщетения за уволнение.

75. Не споделям този анализ.

76. Най-напред трябва да се припомни, че в точка 83 от своето съдебно решение Общият съд е признал, че „възможността за изплащане на допълнителни обезщетения за уволнение е открита и за държавите членки при ликвидация на публично предприятие, независимо че задълженията им a priori не надвишават строгия законов и договорен минимум“.

77. В точка 84 от обжалваното съдебно решение Общият съд при все това счита, че при липса на всякаква икономическа рационалност плащане от този вид, което излиза извън рамките на строгите законови или договорни задължения, трябва да се счита за държавна помощ по смисъла на член 87, параграф 1 ЕО, като в точка 85 от същото съдебно решение добавя, че за да се избегне квалификацията „държавна помощ“, не е достатъчно общо да се направи позоваване на доброто име на държава като актьор на световната сцена.

78. В същата точка 85 Общият съд постановява, че при липса на специални обстоятелства и без особено убедителни мотиви защитата на доброто име на държавата в качеството ѝ на глобален инвеститор в икономиката не може да представлява достатъчна обосновка за доказване на дългосрочната икономическа рационалност на поемането на допълнителни разходи като допълнителните обезщетения за уволнение.

79. Ето защо, противно на това, което Френската република поддържа, макар и Общият съд да изисква наличието „на специални обстоятелства и [...] особено убедителни мотиви“³⁷, той принципно не изключва отчитането на доброто име на държавата като глобален инвеститор в икономиката във фактически и правен контекст, какъвто е този по настоящото дело. Струва ми се, че тази позиция на Общия съд е съвместима с практиката на Съда.

37 — Вж. точка 85 от обжалваното съдебно решение.

80. Най-напред трябва да се отбележи, че съдебната практика относно доброто име на държавата в качеството ѝ на стопански субект е оскъдна. Първото съдебно решение по този въпрос, впрочем споменато от Комисията в спорното решение³⁸, е по дело Италия/Комисия, в което Съдът приема, че решението за понасяне на загубите „мо[же] да бъд[е] мотивиран[о] не само с вероятността да се извлече непряка материална изгода, но и с други опасения, като загрижеността да се поддържа доброто име на групата или да се преориентират нейните дейности“³⁹.

81. Съдът обаче прави тази констатация по отношение на частен инвеститор, който иска „да се обезпечи оцеляването на предприятие, изпитващо временни затруднения“, или „да позволи преустановяването на дейността [на дъщерно дружество] при най-добрите условия“⁴⁰.

82. Въз основа на този анализ Съдът стига до заключението, че „ако вноските в капитала [...] не са съобразени с никакви перспективи за рентабилност, дори в дългосрочен план, такива вноски трябва да бъдат считани за [държавна] помощ“⁴¹. Всъщност в това дело според Съда „прихващането на загубите се е извършило при условия, които биха били неприемливи за частен инвеститор, работещ в нормални пазарни условия, и [...] никой частен инвеститор, дори и промишлен холдинг, не би отчел опасенията, посочени от италианското и испанското правителство“⁴², а именно съображения от социално или регионално естество⁴³ — от същото естество като изтъкнатите от Френската република в настоящото дело.

83. В контекста на критерия за частния инвеститор доброто име на държавата за втори път се изтъква от испанското правителство в Решение по дело Испания/Комисия⁴⁴. Испанското правителство се опитва да обоснове вливането на капитала в държавното дружество Nytasa, притежавано чрез Patrimonio del Estado, като изяснява, че „грижата да се поддържа доброто име на групата представлява легитимно съображение. Доброто име на Patrimonio del Estado би претърпяло сериозна вреда, ако преустанови дейностите си в регион, страдащ от висок процент безработица и тежки социални условия. Което и да е частно дружество, намиращо се в същото положение като това на Patrimonio del Estado, също би било чувствително на натиска, упражняван от синдикалните или политическите среди“⁴⁵.

84. В това дело в отговор на довода на испанското правителство, че поведението му е било като на частен инвеститор, тъй като алтернативата, а именно ликвидацията на Nytasa, е щяла да бъде по-скъпа за държавата, генералният адвокат Jacobs отбелязва, че „трябва да се направи разграничение между задълженията, които Patrimonio del Estado следва да поеме като собственик на акционерния капитал на Nytasa, и задълженията на испанската държава като доставчик на обезщетенията за социална сигурност и за безработица“⁴⁶. Според генералния адвокат „този последен вид задължение не може да се вземе предвид при прилагането на критерия за частния инвеститор“⁴⁷.

38 — Вж. бележка 137 от спорното решение.

39 — Решение от 21 март 1991 г. по дело Италия/Комисия (C-303/88, Recueil, стр. I-1433, точка 21).

40 — Пак там.

41 — Пак там (точка 22).

42 — Пак там (точка 24).

43 — Пак там (точка 18).

44 — Решение от 14 септември 1994 г. (C-278/92-C-280/92, Recueil, стр. I-4103).

45 — Точка 24 от заключението на генералния адвокат Jacobs към Решение по дело Испания/Комисия, посочено по-горе.

46 — Пак там (точка 29).

47 — Пак там.

85. Следователно генералният адвокат приема за напълно ирелевантен довода, че капиталовата вноска в Hytasa е обоснована с цел да се защити доброто име на Patrimonio del Estado. Въз основа на това той стига до заключението, че „е трудно да се възприеме, че принадлежащо на държавата холдингово дружество е в такава степен загрижено за вредата, която ще бъде нанесена на неговото добро име в обществен план с обявяването в несъстоятелност на едно от неговите предприятия, че единствено поради тази причина да е готово да предложи огромни парични суми на частно дружество, за да го стимулира да поеме въпросното предприятие“⁴⁸.

86. Съдът стига до същото заключение като генералния адвокат Jacobs, изразявайки като него съмнения по отношение на икономическата рационалност на едно такова поведение на държавата⁴⁹.

87. Понятието за доброто име на държавата се среща отново в практиката на Съда при молба за спиране на изпълнението на решение на Комисията за държавни помощи, предоставени от провинция Бавария на германско предприятие, 45 % от чийто капитал се притежава от последната⁵⁰. Провинция Бавария му е предоставила заеми, възстановими само ако предприятието отбележи печалби през предходната година⁵¹. Германското правителство се опитва да обоснове това поведение, като заявява, че „[л]иквидацията на предприятието всъщност е щяла да генерира допълнителни разходи за провинцията, както и да нанесе значителни вреди на доброто ѝ име като предприемач и да попречи на ефектите на синергия, които е трябвало да произтекат от преориентирането на цялата група“⁵².

88. В своето определение председателят на Съда отхвърля молбата за допускане на обезпечение на Федерална република Германия, като постановява по-специално че „в рамките на първоначалния анализ изложените общи съображения, свързани по-специално със запазването на доброто име на провинцията или с реорганизацията на дейностите ѝ, не са достатъчни за установяването на явна грешка на Комисията“⁵³. Председателят предварително изтъква по отношение на анализа на Комисията на критерия за частния инвеститор, че не изглежда „молителят и встъпилата страна да са представили достатъчно значими конкретни доказателства в подкрепа на твърдението, че провинция Бавария е имала основание да очаква, че заемите ще бъдат възстановени“⁵⁴.

89. В производството пред Общия съд германското правителство повтаря довода си, основан на доброто име на държавата⁵⁵. Общият съд постановява, че жалбоподателите не са доказали „в какво се състои доброто име на провинция Бавария като частен предприемач в[ъв въпросния промишлен отрасъл, в случая на] черната металургия, нито как обявяването в несъстоятелност [на въпросното предприятие] е могло да опетни това добро име“⁵⁶. Така Общият съд стига до заключението, че „няма основание да приеме, че провинция Бавария е била принудена да изплати значителна парична сума на частно дружество [...], за да го стимулира да поеме [въпросното предприятие], с цел да избегне това обявяване в несъстоятелност на последното да навреди на доброто име на провинцията“⁵⁷.

48 — Пак там (точка 30).

49 — Решение по дело Испания/Комисия, посочено по-горе (точки 25 и 26).

50 — Вж. в този смисъл Определение на председателя на Съда от 3 май 1996 г. по дело Германия/Комисия (C-399/95 R, Recueil, стр. I-2441).

51 — Пак там (точка 14).

52 — Пак там (точка 32).

53 — Пак там (точка 70).

54 — Пак там (точка 66).

55 — Вж. Решение от 21 януари 1999 г. по дело Neue Maxhütte Stahlwerke и Lech-Stahlwerke/Комисия (T-129/95, T-2/96 и T-97/96, Recueil, стр. II-17, точка 122).

56 — Пак там (точка 126).

57 — Пак там (точка 127).

90. Жалбата срещу това Решение на Общия съд е отхвърлена с определение на Съда, без последният да се произнесе по релевантността на доброто име на държавата⁵⁸.

91. С оглед на гореизложеното Общият съд не е допуснал каквато и да е грешка при прилагане на правото с това, че е заключил, че „защитата на доброто име на държава членка в качеството ѝ на глобален инвеститор в пазарната икономика не може да представлява, при липса на специални обстоятелства и без особено убедителни мотиви, достатъчна обосновка за доказване на дългосрочната икономическа рационалност на поемането на допълнителни разходи като допълнителните обезщетения за уволнение“⁵⁹ и че този довод за доброто име на държавата при всички положения не засяга холдинговото дружество CGMF, което не е имало никакви други активи в сектора на морския транспорт⁶⁰.

92. Без принципно да се отхвърля възможността за доказване, изисквана от Общия съд, ще отбележа, че ми се струва изключително малко вероятно съображенията, изтъкнати дотук от държавите във връзка с тяхното добро име като глобални инвеститори в условията на пазарна икономика, изобщо да са в състояние да спомогнат решенията им да избегнат квалификацията като държавни помощи с оглед на критерия за частния инвеститор.

93. Този критерий налага като минимум, поне в дългосрочен план, наличието на перспективи за рентабилност на мерките за рекапитализация и възстановяване на заетите суми. Както посочва Съдът в точка 26 от своето посочено по-горе Решение по съединени дела Испания/Комисия, „един частен инвеститор, следващ структурна, обща или секторна политика, и воден от перспективи за дългосрочна рентабилност, не би могъл да си позволи, от гледна точка на разума и след дългогодишни загуби, да пристъпи към капиталова вноска, която, от икономическа гледна точка, е не само по-скъпа от една ликвидация на активите, но и е свързана с продажбата на дружеството, което му отнема всякаква перспектива за печалба, дори и срочна“. Това означава, че „ако вноските в капитала от публичен инвеститор не са съобразени с никакви перспективи за рентабилност, дори в дългосрочен план, такива вноски трябва да бъдат считани за помощ“⁶¹.

94. При все това изразените от държавите членки опасения във връзка с тяхното добро име като глобални инвеститори в условията на пазарна икономика, колкото и достойни да са те в други отношения, са твърде далеч от тези на частен инвеститор, независимо дали става въпрос за „политическата цена“ (редом с икономическата и социалната) от затварянето на предприятие⁶², за „натиска, упражняван от синдикалните или политическите среди“⁶³, за присъствието на предприятието в затруднение „в зона в социална криза“⁶⁴ или пък, в настоящото дело, за риска от солидарни стачни движения, разпространяващи се в целия публичен сектор⁶⁵. Сред тези съображения липсва каквато и да е перспектива за рентабилност, дори и в дългосрочен план, на предприятието — бенефициер по държавната мярка.

58 — Вж. Определение от 25 януари 2001 г. по дело Lech-Stahlwerke/Комисия (C-111/99 P, Recueil, стр. I-727).

59 — Точка 85 от обжалваното съдебно решение.

60 — Пак там (точка 91).

61 — Решение по дело Италия/Комисия, посочено по-горе (точка 22).

62 — Решение по дело Испания/Комисия, посочено по-горе (точка 24).

63 — Точка 24 от заключението на генералния адвокат Jacobs към Решение по съединени дела Испания/Комисия, посочено по-горе.

64 — Решение по дело Neue Maxhütte Stahlwerke и Lech-Stahlwerke/Комисия, посочено по-горе (точка 122).

65 — Вж. точки 58—61 от жалбата на Френската република.

95. Освен това съм напълно съгласен с Общия съд в постановеното от него, че „[п]олезното действие на правилата [на Съюза] в областта на държавните помощи щеше да е силно намалено, ако се следваше аргументацията [...], според която всяко участие на държавата в предприятие би позволило, с оглед на доброто име на съответния публичен орган и на другите ѝ участия, неограничени парични вноски въз основа на публични средства, без тези вноски да се считат за помощи“⁶⁶.

96. Ето защо предлагам на Съда да отхвърли първата част от първото основание на Френската република.

г) По третата част от първото основание на SNCM

97. SNCM упреква Общия съд, че е изопачил спорното решение, като в точка 93 от своето съдебно решение е счел, че Комисията не е определила в достатъчна степен икономическите дейности на държавата, по отношение на които следва да се преценява икономическата рационалност на отрицателната цена на прехвърлянето.

98. Не е учудващо, че SNCM представя този довод, тъй като според него позоваването на доброто име на държавата, разглеждано като включващо всички нейни икономически дейности, е достатъчно да обоснове спорното решение.

99. В отговора си във връзка с първата част от първото основание посочих, че това не е така. Следователно не е налице изопачаване от страна на Общия съд на спорното решение с това, че той установява, че твърденията и обобщенията без доказателства не могат да се считат за достатъчни мотиви.

Б – По второто основание относно вноската в капитала в размер на 8,75 милиона евро от страна на CGMF

1. Спорното решение

100. В съображения 355—360 от спорното решение Комисията счита, че тъй като вноската на частните купувачи в размер на 26,25 милиона евро е значителна и съвпадаща по време, естеството на помощ изначално може да бъде отхвърлено за капиталовата вноска на CGMF. В съображения 361—365 от спорното решение Комисията установява също, че фиксираната норма на възвръщаемост от 10 % осигурява подходящ доход от инвестираните капитали и че наличието на прекратителна клауза относно прехвърлянето⁶⁷ не може да постави под въпрос равното третиране. Така тя стига до заключението, че капиталовата вноска на CGMF на стойност от 8,75 милиона евро не представлява помощ по смисъла на член 87, параграф 1 ЕО.

66 — Решение по съединени дела Neue Maxhütte Stahlwerke и Lech-Stahlwerke/Комисия, посочено по-горе (точка 125). Вж. в същия смисъл точка 85 in fine от обжалваното съдебно решение.

67 — Раздел III.5 от Меморандума за разбирателство от 16 май 2006 г. съдържа прекратителната клауза относно прехвърлянето, която може да се упражни едновременно от купувачите при настъпване на някое от следните събития: (i) невъзлагане на договора за делегиране на обществена услуга — обслужване по море на Корсика за периода, започващ на 1 януари 2007 г., или (ii) уведомяването на френското правителство за решение на Комисията, в което да се посочат всички или част от сумите, внесени от френската държава в SNCM, като държавна помощ, противоречаща на правото на Съюза.

101. По отношение на фиксираната норма на възвръщаемост от 10 % Комисията разглежда въпроса дали тази печалба от участието на CGMF би била приемлива за хипотетичен частен инвеститор. Тя приема, че доколкото фиксираната възвръщаемост освобождава CGMF от всякакъв риск при изпълнението на бизнес плана, тази рентабилност от инвестираните капитали е адекватна в дългосрочен план. Освен това експертът на Комисията заключава, че по отношение на рисковия профил тази вноска в капитала се доближава повече до облигация с фиксиран процент, отколкото до инвестиция в акции.

102. Колкото до прекратителната клауза, съдържаща се в договора за прехвърляне на SNCM, Комисията приема, че наличието ѝ няма характер, който да постави под въпрос принципа на равно третиране на инвеститорите. Според Комисията тази клауза всъщност се отнася до цялостното прехвърляне на SNCM на частни купувачи, а не до едновременната инвестиция в приватизираното SNCM, извършена от частни купувачи и от държавата.

2. Обжалваното съдебно решение

103. Общият съд най-напред отбелязва, че в отговор на един от въпросите му Комисията признава, че дори при наличие на значителни частни инвестиции само по себе си съвпадането във времето на публични и частни инвестиции не може да бъде достатъчно, за да се направи извод за липса на помощ по смисъла на Договора, без да се вземат предвид другите относими фактически или правни обстоятелства.

104. След това Общият съд разглежда дали Комисията е взела предвид всички относими обстоятелства, и по-специално въпроса с възвръщаемостта и този с влиянието на прекратителната клауза, при преценка на сходството на инвестиционните условия на съвпадащите по време капиталови вноски. Отговорът на Общия съд е отрицателен⁶⁸.

105. В точка 124 от обжалваното съдебно решение Общият съд приема, че при разглеждането на равното третиране Комисията не е можела да си спести задълбочения анализ на влиянието на разликите във възвръщаемостта на дяловите участия на CGMF и на частните купувачи.

106. Колкото до прекратителната клауза, в точка 130 от обжалваното съдебно решение Общият съд приема, че тя най-малкото може да предотврати всякакъв риск за частните купувачи при осъществяване на някое от задействащите я условия и следователно посочената клауза има реална финансова стойност. Тя може да измени рисковите профили на вноските в капитала на частните купувачи и на CGMF и да постави под въпрос сходството на инвестиционните условия. Според Общия съд при тези обстоятелства Комисията не е можела да не извърши и задълбочен анализ на икономическото въздействие на прекратителната клауза относно прехвърлянето.

3. Анализ

107. SNCM счита, че като приема, че Комисията не е взела предвид всички относими обстоятелства, Общият съд е изопачил спорното решение. Според SNCM Комисията е счела, че фиксираната възвръщаемост от 10 % от инвестицията в капитала от страна на държавата в SNCM представлява достатъчна дългосрочна рентабилност на инвестираните капитали за частните инвеститори. SNCM счита, че за този тип инвестиция следователно се осигурява фиксирана възвръщаемост на особено високо равнище, което доказва, че нормата на възвръщаемост от 10 % би била приемлива за хипотетичен частен инвеститор. При прилагане

68 — Точки 120—131 от обжалваното съдебно решение.

на прекратителната клауза, което би премахнало с обратна сила договора за прехвърляне, инвестицията на държавата се отменяла и следователно възвръщаемостта ѝ щяла да е нищожна, което според SNCM доказва, че отражението на прекратителната клауза би било неутрално и не изисквало задълбочен анализ от страна на Комисията.

108. Що се отнася до наличието на самата прекратителна клауза, SNCM и Френската република считат, че при придобиването на SNCM частните купувачи са закупили застраховка да могат да възстановят вноската си в капитала в случай на настъпване на някое от събитията, позволяващи прилагането на въпросната прекратителна клауза. Според тях прекратителната клауза не поставя под въпрос баланса на инвестиционните условия относно последващите вноски в капитала от страна на частните купувачи и на френската държава.

109. Според мен Общият съд не е могъл в точка 131 от обжалваното съдебно решение да заключи, че Комисията не е взела предвид всички относими обстоятелства, по-специално възвръщаемостта, в своята преценка на сходството на инвестиционните условия за съвпадащите по време частни и публични вноски в капитала, нито а fortiori да квалифицира този пропуск като грешка в преценката.

110. При все това заключението му да приеме възражението, поставящо под въпрос основателността на анализа на Комисията, в който се прави извод, че е спазен принципът на равно третиране между частните купувачи и CGMF, остава основателно поради други правни съображения⁶⁹.

111. Всъщност, макар че в решението си Комисията изтъква въпроса за фиксираната възвръщаемост и този за отражението на прекратителната клауза относно прехвърлянето, мотивирането на заключенията ѝ по двата въпроса не позволява те да се сметат за достатъчно обосновани.

112. По въпроса с възвръщаемостта в съображения 361—363 от спорното решение Комисията счита, че фиксираната норма на възвръщаемост е такава, че частен инвеститор е щял да приеме да участва във вноската в капитала в полза на SNCM при тези условия. Според Комисията фактът, че може да се направи позоваване на прекратителната клауза само от страна на частните купувачи, не нарушава принципа на равно третиране между публичния и частните инвеститори.

113. Основанието това заключение да се постави под съмнение от страна на Общия съд е липсата на надлежно мотивиране, като той отбелязва, че за разлика от случая с френската държава рентабилността на вноската в капитала на частните купувачи не е определена с меморандума за разбирателство и че „фиксирана[та] норма на възвръщаемост [на френската държава] [...] не е гарантирана, доколкото при прилагане на [прекратителната клауза относно] прехвърлянето, [...] фиксираната възвръщаемост повече няма да се получава“⁷⁰. Общият съд отбелязва също наличието на непропорционалност между вноската в капитала на частните купувачи, чиято насрещна престация според него се изразява в „обременителни задължения под различни форми на френската държава“⁷¹.

69 — Вж. Решение от 9 юни 1992 г. по дело Lestelle/Комисия (C-30/91 P, Recueil, стр. I-3755, точка 28), Решение от 15 декември 1994 г. по дело Finsider/Комисия (C-320/92 P, Recueil, стр. I-5697, точка 37), Решение от 12 ноември 1996 г. по дело Ojha/Комисия (C-294/95 P, Recueil, стр. I-5863, точка 52) и Решение от 13 юли 2000 г. по дело Salzgitter/Комисия (C-210/98 P, Recueil, стр. I-5843, точка 58).

70 — Точка 124 от обжалваното съдебно решение.

71 — Пак там (точка 125).

114. По въпроса за прекратителната клауза Общият съд изтъква липсата на мотивиране на спорното решение, което „единствено установява, че тази клауза не може да постави под въпрос равното третиране на инвеститорите, чиито инвестиции съвпадат по време, но не съдържа никакъв анализ от икономическо естество“⁷². Разсъжденията на Комисията са сведени до четири реда от съображение 364 от спорното решение, където тя установява единствено че въпросната клауза всъщност „се отнася до цял[ото прехвърляне] на SNCM на частни купувачи, а не до инвестицията (35 милиона евро), свързваща частните купувачи (26,25 милиона евро) и държавата (8,75 милиона евро) в приватизираното SNCM“.

115. Поради това стигам до заключението, че приемането на въпросното възражение от страна на Общия съд е основателно поради липсата на мотиви, като Комисията не е обосновала, или поне не в достатъчна степен, решението си относно равното третиране на публичните и частните инвеститори в SNCM.

В – По третото основание относно аванса по текущата сметка, отпуснат от CGMF в размер на 38,5 милиона евро в полза на уволнения персонал на SNCM

1. Спорното решение

116. В съображения 366—379 от спорното решение Комисията установява, че мерките в помощ на лицата, надвишаващи обезщетенията, предвидени от социалното законодателство и прилаганите колективни трудови договори, в размер на 38,5 милиона евро, внесени като обезпечителен депозит, щели да бъдат приложени при евентуален нов план за съкращаване на персонал, решението за който щяло да бъде взето от частните купувачи, и не можели да съответстват на намаляването на числения състав, предвидено в плана от 2002 г.

117. Според Комисията тези помощи могат да бъдат изплащани само на лица, чийто трудов договор със SNCM предварително е бил прекратен. Следователно тези мерки не представлявали разходи, свързани с нормалното приложение на социалното законодателство в рамките на прекратяване на трудовия договор. Комисията приема, че тези помощи за лицата, одобрени от държавата като публична власт, а не от държавата като акционер, следователно са част от социалната политика на държавите членки и поради това не представляват помощ по смисъла на член 107, параграф 1 ДФЕС.

2. Обжалваното съдебно решение

118. В точки 142—147 от обжалваното съдебно решение Общият съд приема, че спорното решение е било опорочено от явна грешка в преценката поради това, че Комисията не е определила правилно естеството и последиците от съществуването на обезпечителния депозит.

119. На първо място Общият съд приема, че фактът, че разглежданата мярка не произтича от строги законови и договорни задължения, по принцип не може да изключи квалифицирането ѝ като държавна помощ. На второ място той приема, че съществуването на обезпечителен депозит може да подтикне служителите на SNCM да напуснат предприятието, без да договарят условията за това, и по-специално евентуалното отпускане на допълнителни обезщетения за уволнение, което според Общия съд представлява непряко икономическо предимство за SNCM.

⁷² — Пак там (точка 127).

3. Анализ

120. SNCM упреква Общия съд, че е изопачил спорното решение, като е приел, че Комисията е твърдяла, че фактът, че разглежданата мярка не произтича от строги законови и договорни задължения, по своята същност може да изключи квалифицирането ѝ като държавна помощ. SNCM счита също, че Общият съд е допуснал грешка при прилагане на правото, като е нарушил правото, с което разполага Комисията при преценката на сложни икономически положения. Накрая SNCM и Френската република упрекуват Общия съд, че не е мотивирал решението си, като е квалифицирал разглежданата мярка като държавна помощ, без да провери, при условията на евентуалност, дали тази мярка отговаря на теста за осведомения частен инвеститор, както поддържа Комисията в съображение 378 от спорното решение.

121. Предлагам на Съда да отхвърли третото основание поради изложените по-долу причини.

а) По първата част от третото основание на SNCM

122. По отношение на довода на SNCM, изведен от твърдяното изопачаване на решението на Комисията, считам, че в точка 143 от обжалваното съдебно решение Общият съд правилно е възприел позицията на Комисията, че за да се изключи възможността въпросната мярка да има същност на помощ, той е трябвало да провери „дали мярката не облекчава SNCM от разходите за текущото му управление, тоест в конкретния случай от разходи, произтичащи от нормалното прилагане на социалното законодателство в сектора при прекъсване на трудовия договор“⁷³.

123. Съображенията на Комисията, изложени в съображения 371—377 от спорното решение, целят да докажат, че разглежданата мярка произтича от задължения, които излизат извън рамките на обезщетенията, предвидени от социалното законодателство и приложимите колективни трудови договори. Така става ясно, особено с оглед на съображение 377 от спорното решение на Комисията, че според нея фактът, че разглежданата мярка не произтича от строги законови и договорни задължения, е можел да изключи квалифицирането ѝ като държавна помощ.

124. Поради това съм на мнение, че Общият съд по никакъв начин не е изопачил решението на Комисията в представения в третото основание смисъл.

б) По втората част от третото основание на SNCM

125. SNCM твърди, че в точка 144 от обжалваното съдебно решение Общият съд е допуснал грешка при прилагане на правото, като е нарушил правото, с което разполага Комисията при преценката на сложни икономически положения.

126. Във въпросната точка Общият съд установява, че „съществуването на обезпечителен депозит може да подтикне служителите на SNCM да напуснат предприятието или най-малкото да го напуснат, без да договарят условията за това, по-специално що се отнася до евентуалното отпускане на допълнителни обезщетения за уволнение [...], като всичко това би създавало непряко икономическо предимство за SNCM“.

127. Въпросът дали обезпечителният депозит може да подтикне служителите на SNCM да напуснат дружеството, без да договарят условията за това, и дали той създава непряко икономическо предимство за SNCM очевидно е въпрос на констатация на факти, който не е от компетентността на Съда в производството по обжалване.

73 — Съображение 371 от спорното решение.

128. Следователно втората част от третото основание на SNCM е недопустима и трябва да бъде отхвърлена.

в) По третата част от третото основание на SNCM и третото основание на Френската република

129. Според SNCM и Френската република Общият съд не е мотивирал решението си, като е квалифицирал разглежданата мярка като държавна помощ, без да провери, при условията на евентуалност, дали тази мярка отговаря на теста за осведомения частен инвеститор.

130. По същество според този довод, дори съществуването на обезпечителен депозит да води до облекчаване на разходите на SNCM, тази мярка би могла да бъде освободена благодарение на прилагането на критерия за частния инвеститор.

131. SNCM и Френската република (както и Комисията в съображение 378 от спорното решение) считат, че ако стойността на обезпечителния депозит, а именно 38,5 милиона евро, се добави към отрицателната цена на прехвърлянето, а именно 158 милиона евро, общата цена на прехвърлянето, а именно 196,5 милиона евро, отново би била по-ниска от стойността на ликвидацията. Това доказвало, че частен инвеститор също би предприел тази мярка, която следователно не представлявала държавна помощ.

132. От съображение 70 от спорното решение и от бележка 66 обаче ясно се вижда, че обезпечителният депозит е въведен за изплащане на допълнителните обезщетения за уволнение. В хода на своя анализ на първото основание вече се произнесох по прилагането на критерия за частния инвеститор спрямо този тип обезщетения.

133. Поради изложените в точки 51—63 и 79—96 от настоящото заключение причини считам, че Комисията не е подкрепила в достатъчна степен позицията си, че даден частен инвеститор би изплатил подобни допълнителни обезщетения за уволнение при сходни обстоятелства или че а *fortiori* би прибавил стойността на обезпечителния депозит към цената на прехвърлянето.

134. SNCM изтъква също, че Общият съд по никакъв начин не е подкрепил или мотивирал резюмирания си в точка 144 от обжалваното съдебно решение анализ на обезпечителния депозит. Според мен причините, поради които Общият съд е приел, че обезпечителният депозит предоставя непряко икономическо предимство на SNCM, ясно се виждат от неговите мотиви.

135. Както Corsica Ferries отбелязва, в точка 137 от обжалваното съдебно решение Общият съд възприема същата позиция като Комисията, а именно факта, че „понятието за помощ не предполага непременно поемането на правно задължение, а по-скоро облекчаване на разходи, които обикновено натоварват бюджета на едно предприятие“. Това се отнасяло и за SNCM в случай на ново съкращаване на персонала.

136. Това се вижда още по-ясно от съображения 374 и 375 от спорното решение, където Комисията приема, че въвеждането на обезпечителния депозит е свързано с поемане от страна на държавата на разходите за допълнителни обезщетения за уволнение на служителите, които ще бъдат уволнени, щом SNCM бъде продадено на частните купувачи.

137. Поради това считам, че Общият съд в достатъчна степен е мотивирал решението си в това отношение, поради което третата част от третото основание на SNCM, както и третото основание на Френската република трябва да бъдат отхвърлени.

Г – По четвъртото основание относно остатък за реструктуриране от 15,81 милиона евро

1. Спорното решение

138. В съображение 434 от спорното решение Комисията решава, че държавната помощ под формата на капиталова вноска от 15,81 милиона евро⁷⁴ е съвместима с общия пазар на основание член 87, параграф 3, буква в) ЕО.

2. Обжалваното съдебно решение

139. В точка 149 от обжалваното съдебно решение Общият съд установява, че анализът на Комисията на този остатък за реструктуриране се основава на предпоставката, че планът за приватизация от 2006 г. не съдържа елементи на държавна помощ. В точки 152 и 153 от това съдебно решение Общият съд стига до заключението, че доколкото Комисията е допуснала грешка при прилагане на правото и явни грешки в преценката, които са в състояние да поставят под въпрос тази предпоставка, анализът на Комисията, отнасящ се до остатък за реструктуриране, не е надлежно обоснован.

3. Анализ

140. SNCM и Френската република приемат, че това дали тяхното четвърто основание ще бъде уважено, зависи от решението на Съда да приеме или не останалите основания, изложени в жалбите по настоящото производство.

141. С оглед на предходния анализ и предложението ми, отправено към Съда да отхвърли първите три основания на SNCM и Френската република, считам, че Общият съд правилно е уважил жалбата на Corsica Ferries за отмяна на спорното решение.

142. Поради това предлагам на Съда да отхвърли четвъртото основание на SNCM и Френската република.

V – Заключение

143. С оглед на гореизложените съображения предлагам на Съда:

- да отхвърли жалбите,
- да осъди Société nationale maritime Corse-Méditerranée (SNCM) SA и Френската република да понесат направените от тях съдебни разноски, както и поравно тези на Corsica Ferries France SAS.

74 — Вж. бележка 6 от настоящото заключение.